
Vergaderjaar 2024-2025

Kamerstuk 22 112

Nieuwe commissievoorstellen en initiatieven van de lidstaten van de Europese Unie

Nr.

VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

Vastgesteld ... 2026

De vaste commissie voor Financiën heeft op 10 september 2026 enkele vragen en opmerkingen aan de staatssecretaris van Financiën voorgelegd over de door de minister van Buitenlandse Zaken op 28 augustus 2026 toegezonden brief inzake het fiche over herziening van de administratieve samenwerkingsrichtlijn (Kamerstuk 22 112, nr. 4422).

De staatssecretaris heeft deze vragen beantwoord bij brief van ...

Vragen en antwoorden zijn hierna afgedrukt.

De voorzitter van de commissie,
Jansen

De adjunct-griffier van de commissie,
Lips

I Vragen en opmerkingen vanuit de fracties**Vragen en opmerkingen van de leden van de D66-fractie**

De leden van de D66-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van het fiche over het de administratieve samenwerkingsrichtlijn belastingen. Zij hebben daarover nog de volgende vragen.

De leden van de D66-fractie onderschrijven het belang van effectieve gegevensuitwisseling tussen belastingdiensten. Kan het kabinet aangeven welke onderdelen van het voorstel naar verwachting de grootste administratieve lastenverlichting opleveren voor bedrijven en belastingdiensten?

De leden van de D66-fractie lezen dat diverse onderdelen aansluiten op OESO-standaarden. Kan het kabinet toelichten op welke punten het voorstel afwijkt van bestaande OESO-regels en welke gevolgen dat kan hebben voor bedrijven die internationaal actief zijn?

Kan het kabinet nader ingaan op de door de Europese Commissie geraamde vermindering van compliancekosten voor bedrijven en aangeven in hoeverre Nederlandse ondernemingen hiervan naar verwachting profiteren?

De leden van de D66-fractie lezen dat het kabinet kritisch is op het schrappen van het criterium 'voorzienbaar relevant'. Kan het kabinet nader toelichten welke risico's dit volgens het kabinet oplevert voor proportionaliteit, gegevensbescherming en uitvoerbaarheid?

De leden van de D66-fractie steunen maatregelen tegen belastingontwijking. Hoe beoordeelt het kabinet het voorstel om informatie over doorstroomvennootschappen uit te wisselen en welke meerwaarde verwacht het kabinet hiervan ten opzichte van de huidige situatie? Is er iets te zeggen over de budgettaire omvang?

Kan het kabinet nader toelichten hoe wordt voorkomen dat de vereenvoudigingen ten koste gaan van de effectiviteit van de aanpak van belastingontwijking?

Kan het kabinet nader motiveren waarom het een uitzondering voor kleine platforms wenselijk acht en waarom aansluiting bij de OESO-grens van één miljoen euro volgens het kabinet beter zou zijn dan de door de Europese Commissie voorgestelde grens van 50.000 euro?

De leden van de D66-fractie lezen dat verschillende onderdelen van het voorstel aanzienlijke gevolgen kunnen hebben voor de IV-capaciteit van de Belastingdienst. Kan het kabinet aangeven welke onderdelen daarbij de grootste risico's opleveren? Kan het kabinet nader toelichten hoe deze uitvoeringsopgaven zich verhouden tot andere prioriteiten binnen de Belastingdienst? Kan het kabinet uiteenzetten welke wijzigingen voor Nederland essentieel zijn om uiteindelijk met het voorstel te kunnen instemmen?

Vragen en opmerkingen van de leden van de VVD-fractie

De leden van de VVD-fractie hebben kennisgenomen van het fiche inzake de herziening van de DAC-richtlijn. Zij steunen maatregelen, die fiscale transparantie vergroten en belastingontduiking tegengaan, maar vinden het van belang dat nieuwe verplichtingen niet leiden tot onnodige administratieve lasten, disproportionele gegevensverzameling of een grotere druk op de uitvoeringscapaciteit van de Belastingdienst. Deze leden hebben hierover nog enkele vragen.

De leden van de VVD-fractie lezen dat de Europese Commissie (hierna: de Commissie) voorstelt het criterium "voorzienbaar relevant" te schrappen en de informatie-uitwisseling uit te breiden naar alle informatie, die beschikbaar is in nationale registers en systemen. Kan het kabinet nader toelichten welke concrete informatiecategorieën hierdoor mogelijk aanvullend moeten worden verzameld en uitgewisseld? Kan het kabinet tevens aangeven welke gevolgen dit volgens de huidige inschatting heeft voor de capaciteit van de Belastingdienst en voor de bescherming van persoonsgegevens?

De leden van de VVD-fractie lezen dat het kabinet stelt dat de Europese Commissie onvoldoende heeft onderbouwd waarom

het noodzakelijk is om alle nationaal beschikbare informatie uit te wisselen. Tevens wijst het kabinet erop dat mogelijk minder ingrijpende maatregelen beschikbaar zijn om de volledigheid van informatie-uitwisseling te verbeteren. Welke alternatieve, meer gerichte maatregelen ziet het kabinet om de volledigheid van informatie-uitwisseling te verbeteren zonder de voorgestelde ingrijpende uitbreiding van de gegevensverzameling?

De leden van de VVD-fractie lezen dat de Europese Commissie voorstelt om lidstaten te verplichten dubbele rapportageverplichtingen af te schaffen en nieuwe verplichtingen die substantieel overlappen met DAC-verplichtingen te verbieden. Het kabinet is hier kritisch op, omdat dit de nationale beleidsvrijheid beperkt. Tegelijkertijd heeft dit kabinet grote ambities op het terugdringen van de regeldruk en het voltooiën van de Europese interne markt. Graag ontvangen deze leden een reflectie op hoe het standpunt van het kabinet zich verhoudt tot deze ambities. Welke steun verwacht het kabinet onder andere lidstaten voor het Nederlandse pleidooi om deze bepaling te schrappen of om te zetten in een inspanningsverplichting?

De leden van de VVD-fractie lezen dat de Europese Commissie voorstelt de inkomenscategorie lijfrenteproducten te schrappen vanwege overlap met bestaande internationale rapportageverplichtingen. Het kabinet geeft echter aan dat deze informatie voor Nederland van belang is. Kan het kabinet nader toelichten waarvoor deze gegevens in Nederland worden gebruikt en welke gevolgen het verdwijnen van deze gegevensstroom zou hebben voor de Belastingdienst en de vooringevulde aangifte?

De leden van de VVD-fractie lezen dat het kabinet positief tegenover een TIN-verificatietool staat, maar tegelijkertijd constateert dat de Europese Commissie nog geen technische uitwerking heeft gepresenteerd. Daardoor blijven de gevolgen voor uitvoerbaarheid en kosten onzeker. Aan welke voorwaarden moet een TIN-verificatietool volgens het kabinet voldoen voordat Nederland hiermee kan instemmen? Welke waarborgen acht het kabinet noodzakelijk ten aanzien van betrouwbaarheid, privacy en uitvoerbaarheid?

De leden van de VVD-fractie lezen dat volgens het kabinet het verplicht registreren en rapporteren van buitenlandse TIN-nummers zal leiden tot aanzienlijke administratieve lasten voor gegevensverstrekkers en tot systeemaanpassingen bij de Belastingdienst. Heeft het kabinet inmiddels een nadere inschatting gemaakt van de administratieve lasten voor werkgevers, gemeenten, pensioenuitvoerders en andere gegevensverstrekkers? Hoe verhoudt deze lastenverzwaring zich volgens het kabinet tot de verwachte baten?

De leden van de VVD-fractie lezen dat bij verschillende onderdelen van het voorstel het belang van aansluiting bij OESO-standaarden wordt benadrukt. Het kabinet waarschuwt

dat afwijkingen kunnen leiden tot onzekerheid en extra lasten voor ondernemingen. Op welke onderdelen wijkt het commissievoorstel momenteel af van bestaande of voorgenomen OESO-standaarden? Welke risico's ziet het kabinet indien deze afwijkingen behouden blijven?

De leden van de VVD-fractie lezen dat het kabinet de doelstelling om meer inzicht te krijgen in doorstroomvennootschappen steunt, maar uit zorgen over het voorgestelde meldmoment. Intermediairs weten volgens het kabinet niet altijd wanneer een constructie daadwerkelijk wordt uitgevoerd. Welk alternatief (duidelijk) meldmoment acht het kabinet uitvoerbaar voor intermediairs en tegelijkertijd effectief voor belastingdiensten?

De leden van de VVD-fractie lezen dat de Europese Commissie eenmanszaken onder de definitie van platformexploitant wil brengen. Het kabinet acht dit niet proportioneel en wijst op de extra administratieve lasten die hierdoor ontstaan. Kan het kabinet nader kwantificeren hoeveel Nederlandse eenmanszaken hierdoor met nieuwe rapportageverplichtingen geconfronteerd zouden worden?

De leden van de VVD-fractie lezen dat het voorstel belastingdiensten toegang biedt tot verschillende registers, waaronder UBO-registers, bankrekeningregisters, vastgoedregisters en pensioenregisters. Is hiervoor een wettelijke grondslag? Zo nee, welke wetswijzigingen zijn er nodig en op welke termijn kan dit worden gerealiseerd? Volgens het kabinet is echter onduidelijk wie precies toegang krijgt en onder welke voorwaarden. Welke randvoorwaarden stelt het kabinet aan eventuele directe toegang tot deze registers? Is het kabinet bereid om zich in te zetten voor een systeem waarbij informatie-uitwisseling uitsluitend via de bevoegde autoriteit van de betreffende lidstaat verloopt?

De leden van de VVD-fractie lezen dat uit het fiche blijkt dat verschillende onderdelen van het voorstel aanzienlijke gevolgen kunnen hebben voor de informatievoorziening en ICT-capaciteit van de Belastingdienst. Alleen al de uitbreiding van inkomens- en vermogenscategorieën vergt volgens een eerste inschatting ten minste 1.000 IV-dagen. Welke onderdelen van het voorstel vormen volgens het kabinet de grootste uitvoeringsrisico's? Kan het kabinet een overzicht geven van de onderdelen waarvoor de grootste inzet van ICT-capaciteit wordt verwacht? Wat betekent dit voor de huidige planning als het gaat om modernisering en nieuwe beleidswensen?

De leden van de VVD-fractie lezen dat de Europese Commissie voorstelt delen van het voorstel al per 1 januari 2028 in werking te laten treden en de overige onderdelen per 1 januari 2030. Tegelijkertijd geeft het kabinet aan dat implementatie van enkele onderdelen naar verwachting minimaal twee jaar zal duren. Acht het kabinet de voorgestelde implementatietermijnen realistisch? Voor welke onderdelen zal Nederland tijdens de onderhandelingen inzetten op een latere inwerkingtreding?

Het voorstel beoogt zowel fiscale transparantie te behouden als administratieve lasten te verminderen. De leden van de VVD-fractie onderschrijven beide doelstellingen, maar zien dat sommige maatregelen juist tot aanzienlijke nieuwe uitvoerings- en rapportagelasten kunnen leiden. Op welke wijze zal het kabinet in de onderhandelingen bewaken dat het streven naar meer gegevensuitwisseling niet leidt tot een verslechtering van het Europese vestigings- en ondernemingsklimaat?

Vragen en opmerkingen van de leden van de PRO-fractie

De leden van de PRO-fractie hebben het fiche met interesse gelezen. Deze leden hebben nog enkele vragen.

De leden van de PRO-fractie zijn het met het kabinet eens dat een afweging gemaakt moet worden tussen nut en noodzaak van gegevensuitwisseling enerzijds en uitvoeringslasten anderzijds. Zij menen echter dat ook op andere manieren uitvoeringscapaciteit beschikbaar gemaakt kan worden als dat noodzakelijk is. Mocht het uitbreiden van de gegevensuitwisseling in EU-verband bijdragen aan het tegengaan van belastingontwijking, dan zijn deze leden daar in beginsel voorstander van.

Deze leden lezen dat het kabinet kritisch is op enkele maatregelen die de Europese Commissie in dit kader voorstelt, zoals het schrappen van het 'voorzienbaar relevant'-criterium. Zij vragen of het kabinet nader kan onderbouwen waarom dit niet of slechts beperkt bij zou dragen aan de doelstellingen van de Europese Commissie. Kan het kabinet daarnaast aangeven welke mogelijkheden het ziet om capaciteit vrij te maken bij de Belastingdienst?

De leden van de PRO-fractie lezen voorts dat het kabinet 'in beginsel positief' is over het vereenvoudigen en verlichtingen van de rapportageverplichtingen die onder Pijler 2 vallen. Deze leden merken op dat het hier gaat om zeer grote ondernemingen; pijler 2 is immers alleen relevant voor bedrijven of groepen met een geconsolideerde jaaromzet van minimaal 750 miljoen euro. Is het kabinet zich ervan bewust dat juist zulke grote multinationals vaak makkelijker in staat zijn hun belastingafdracht te minimaliseren door te schuiven met winsten en complexe fiscale constructies toe te passen? Is het kabinet het niet met deze leden eens dat rapportageverplichtingen juist voor bedrijven van deze omvang beperkte impact hebben en dat het verlichten van de administratieve lasten voor zulke bedrijven om die reden beperkt prioriteit zou moeten hebben? Waarom staat het kabinet hier dan toch 'in beginsel positief' tegenover?

De leden van de PRO-fractie vragen verder of het kabinet de stelling dat de fiscale risico's beperkt zijn bij kleine platformbedrijven nader kan onderbouwen. Deze leden merken op dat de verhoging van de ondergrens van 50.000 euro naar één miljoen euro nogal fors is. Ziet het kabinet nadelen en potentiële risico's bij dit voorstel?

Vragen en opmerkingen van de leden van de CDA-fractie

De leden van de CDA-fractie steunen het doel van het voorliggende voorstel, namelijk het komen tot betere uitwisseling van fiscale informatie in het belang van fiscale transparantie, maar tegelijkertijd onnodige administratieve lasten voorkomen. Wel hebben deze leden enkele vragen over de proportionaliteit en uitvoerbaarheid van de voorgestelde wijzigingen.

Deze leden merken op dat het herschikken van DAC1 tot en met DAC9 een belangrijke kans biedt om dubbele rapportages daadwerkelijk te schrappen en processen te stroomlijnen. Kan het kabinet inzichtelijk maken welke verplichtingen hierbij concreet vervallen en welke nieuwe verplichtingen daarvoor in de plaats komen?

De leden van de CDA-fractie vragen het kabinet of uitbreiding van de TIN-verplichting leidt tot nieuwe administratieve lasten voor ondernemers en forse aanpassingen aan de systemen van de Belastingdienst. Ook lezen deze leden dat de TIN-verificatietool bovendien nog onvoldoende is uitgewerkt. Zij vragen waarom de verplichting al wordt geïntroduceerd voordat duidelijk is of de tool betrouwbaar en praktisch bruikbaar is. Is het kabinet het met deze leden eens dat de TIN-verplichting pas kan ingaan zodra bedrijven voldoende voorbereidingstijd hebben gehad en de verificatietool daadwerkelijk operationeel is? Is de implementatietermijn van twee jaar dan haalbaar?

Ook bij DAC7 valt het de leden van de CDA-fractie op dat sprake is van een hogere rapportagedrempel en uitzondering voor kleine platforms, maar dat tegelijkertijd dat een uitbreiding plaats zal vinden naar intermediairs en eenmanszaken. Kan dit niet juist tot extra administratieve lasten leiden?

Tot slot vragen de leden van de CDA-fractie aandacht voor rechtszekerheid en proportionaliteit. Deze leden constateren dat betrokken belangenorganisaties pleiten voor duidelijke en stabiele uitleg van de regels, bescherming van het verschoningsrecht en een sterkere verankering van belastingplichtigenrechten. Hoe kijkt het kabinet hiernaar en hoe wil het kabinet zich hiervoor in de onderhandelingen inzetten?

II Reactie van de staatssecretaris van Financiën